

BÖLÜM 18

Oda Onur Kurulu Çalışmaları

BÖLÜM 18. ODA ONUR KURULU ÇALIŞMALARI

45. Çalışma Dönemi Onur Kurulu'nun en yoğun dönemi olmuştur. Geçmiş dönemlerden bugüne dosya ve toplantı sayılarına bakıldığında, yoğunluğun aritmetik olarak arttığı görülmektedir. Dosyaların büyük bir kısmı son dönemlerde olduğu gibi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın yapı denetim süreçlerindeki usulsüzlüklerden dolayı Odamıza yaptığı bildirim nedeniyle başlatılan soruşturma sonucu oluşturulan dosyalardır. Bakanlığın, meslek alanlarını ayırt etmeden verdiği cezalar ve dolayısıyla Odamıza yaptığı bildirimler, Kurulun yükünü daha da artırmaktadır. 2015 yılı sonuna doğru yapı denetim yönetmeliğinde yapılan değişikliğin, Bakanlıkça uygulanması sonucunda, önümüzdeki dönemlerde dosya sayısının azalacağı Kurulumuz tarafından değerlendirilmiştir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın bildirimlerinin yanı sıra, TMMOB MMO SMM Büroları Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliği kapsamında, ürettiği projeleri mesleki denetimden geçirmeyen yetkili SMM'ler hakkında şubelerin bildirimini ile başlatılan soruşturma dosyaları da yoğunluğun artmasının bir diğer nedenidir. Bilindiği üzere, iktidarın geçen dönemdeki saldırılarından biri de Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği'nde değişiklik yaparak mesleki denetimi ortadan kaldırmak olmuştur. Ancak şubelerin süreci takip etmesi ve yönetmeliklerimizi uygulama kararlılıkları sonucu mesleki denetim uygulaması sürdürülmektedir. Dolayısıyla bu durum Oda Yönetmeliği yerine Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliğine uymayı tercih eden üyeler hakkında soruşturma açılmasına neden olmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler, Oda Onur Kurulu oluşturulurken üyelerin Kurula yeteri kadar zaman ayırabilecek, üzerine düşen tüm yükümlülükleri yerine getirebilecek, dolayısıyla Kurulun çalışmasını kolaylaştıracak, dosyaları değerlendirmesi için gereken bilgi ve deneyime sahip meslektaşlarımız arasından seçilmesinin Kurulun işleyişi açısından gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Onur Kurulumuz, asıl-yedek tüm üyelerin katılımıyla 21 toplantıda 1535 oturum gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda, Onur Kuruluna sevk edilen 444 dosyadan 407'si için karar üretilmiş, süre yetersizliği nedeni ile 37 dosyanın değerlendirilmesi bir sonraki döneme bırakılmıştır. Karar üretilen 407 dosyadan, 64'üne süreli meslekten men, 217'sine yazılı uyarı, 7'sine ağır para cezası verilmiş, 117 üyeye ceza verilmemiş, 2 dosya için devam eden yargı

süreci beklenilmektedir.

Onur Kuruluna gelen dosyalar içeriklerine göre aşağıdaki ana başlıklar altında toplanabilir.

- Yapı Denetimi uygulamalarında yaşanan usulsüzlükler
- SMM Yönetmeliği kapsamında yürütülen çalışmalar-daki usulsüzlükler
- LPG ve AİTM uygulamalarındaki usulsüzlükler
- Diğer konular

Bu çalışma döneminde Onur Kurulumuzca değerlendirilen dosyalarla ilgili bilgiler aşağıda verilmiştir;

Onur Kurulumuzca değerlendirilen dosyaların şubelere göre dağılımı ve şubelere kayıtlı üye sayılarıyla ilgili bilgiler grafikte verilmiştir.

Değerlendirme Görüş ve Öneriler

İktidarın süregelen, Birliğimizin ve Odamızın etkinliğini azaltarak örgütlülüğümüzü ortadan kaldırmak ve sonucunda kendine bağlı kurumlar haline getirme çabası, geçtiğimiz dönem, seçimler ve sonrasında ülkenin yangın yerine dönmesi sebebiyle azalmış gibi görünse de önümüzdeki dönem daha da artacağı açıktır. Şüphesiz ki Odamız herşeye rağmen, ülkenin ve halkın yanında olacak, mesleğimizin bilimsel teknik gerekleri doğrultusundaki çalışmalarını sürdürecektir, hep olduğu gibi tüm rant politikalarına karşı çıkacaktır. Ancak bunca çabaya rağmen, uygulamaya konulan yasa ve yönetmeliklere müdahale şansımız olmamaktadır. Yasa ve yönetmeliklerin hazırlık sürecinde, ilgili tüm kurum ve kuruluşların görüşleri alınmadan hazırlanması, denetimin ve yaptırımın olmadığı bir ortam yaratmış ve bu durum da Onur Kurulu süreçlerine yansımıştır.

Yine aynı şekilde, daha önceki iktidarların, Odamızın tüm karşı çıkışına rağmen uygulamaya koyduğu ve devam ettirdiği, yapı denetimi hakkındaki kanun ve yönetmelikler, uygulamaya başlandığı 2001 yılından bu yana, yapılan değişikliklere rağmen hala düzenlenememiş, sürecin bileşenleri olan Bakanlık ve belediyelerin yanlış uygulamaları ve yapı denetim şirketlerinin maddi kaygısı ile birlikte, kamusal bir denetim olması gereken bu süreç tamamıyla ticarileşmiş, bu durum sistemin giderek tıkanmasına ne-

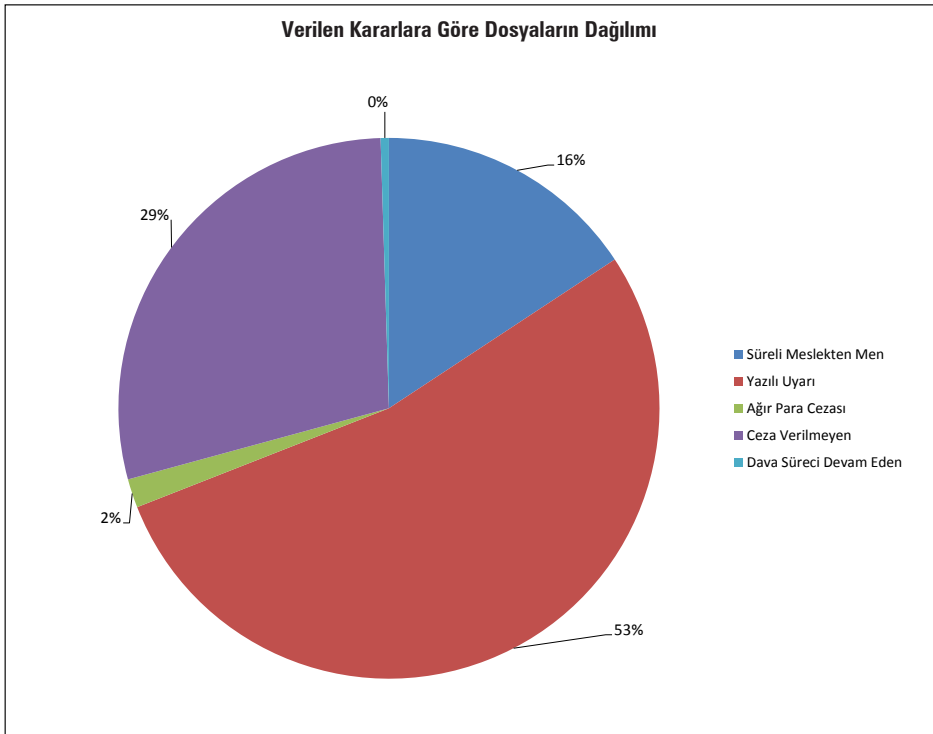
den olmuştur. Mevcut durumun öncelikle yapı denetim şirketlerinde çalışan mimar ve mühendisleri etkilediği, bunun doğal bir yansıması olarak da Odamız ve ilgili diğer odaların Onur Kurulu süreçlerini etkilediği görülmektedir.

Kurulumuz, bu dönem ve önceki dönemlerde Onur Kurulları tarafından incelenen ve değerlendirilen dosyalardan edindiği, sonuçlar çıkardığı, Oda'nın ilgili ortamlarında dile getirdiği daha önceki çalışma dönemlerinde de ifade edilen aşağıda yazılı konuların Genel Kurul sürecinde de tartışılarak gerekli düzenlemeler yapılmasını önemsemektedir.

- Meslek etiğine uymama, Oda örgütlülüğü içerisinde yer alan organları temsil eden bireyler arasında da az da olsa görülmektedir. Bu durum meslek uygulamalarını toplumun gelişim ve refahı için kullanmayı öngören ve kamusal denetimiyle bu anlayışı hayata geçirmeye çalışan Odamızın toplum nezdinde bugüne kadar oluşturduğu olumlu itibarı zedeleyebilmektedir.
- Bazı Oda birimlerinden Onur Kuruluna yansıyan dosya bulunmamakta veya çok az olmaktadır. Bu durum söz konusu birimlerde, meslek etiğine aykırı davranışların çok yaygın olmadığı kanısını yaratmaktadır.

Oysa Onur Kurulu deneyimi, dosya incelemelerinden meslek etiğiyle bağdaşmayan bazı davranışların, tüm örgüt birimlerinin faaliyet alanlarında yapıldığını ortaya koymaktadır.

- TMMOB Kanunu ve TMMOB Disiplin Yönetmeliği'ndeki yaptırımlarla ilgili tanımlar ve öngörülen ceza süreleri yaşanan problemler konusunda yetersiz kalmaktadır. Bu konuda Kanun değişikliği gerektiği göz önüne alındığında, hem öz denetim hem de meslek alanlarında kamusal denetim daha da bir önem kazanmaktadır.
- Serbest çalışan meslektaşlarımızla ilgili kurumsal yapımızda; Serbest Mühendislik Müşavirlik (SMM) hizmetlerini düzenleyen yönetmeliklerin, değişen yasal mevzuat çerçevesinde günümüz koşullarına göre yeniden gözden geçirilerek düzenlenmesi gerekmektedir. Üyelerimiz Oda Merkezi koordinasyonunda şubeleri tarafından yönetmelikler konusunda eğitimden geçirilmeli ve çalışma süreci içerisinde de bilgilendirme toplantıları yapılmalıdır.
- Onur Kurulu süreçlerinde "disiplin cezası" almış SMM olarak faaliyet gösteren firmalar öncelikli olmak üzere, tüm SMM ve SMMH bürolarının alanda gösterdikleri faaliyetlerin ilgili şubelerce daha sık

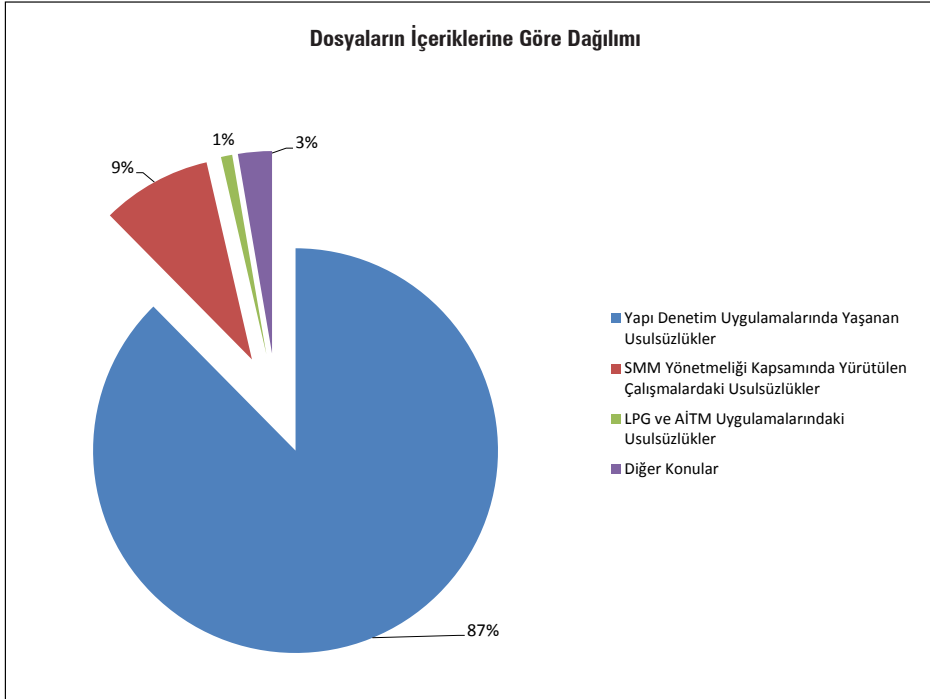


denetlenmesi, izlenmesi, yapılan denetimlerin belge altına alınması önem arz etmektedir.

- Tüm Oda birimlerimizin yönetimlerinde yürütme sorumluluğu taşıyan yöneticilerimiz ve birim sorumluluğu taşıyan (şube müdürü vb.) çalışanlarımızın, TMMOB kanunu, Oda yönetmeliklerini özümsemiş olmaları, bunun için hizmet içi eğitime tabi tutulmalarının gerekliliği değerlendirilmiştir.
- Onur Kurulu gündeminde yer alan dosya içeriklerinden elde edilen bulgular çerçevesinde; SMM Yönetmeliği ilgili hükümlerince gerçekleştirilmesi gereken mesleki denetim işlevinde aksamalar, farklı uygulamalar olduğu anlaşılmaktadır. Oda örgütlülüğü genelinde gerek öz denetim, gerekse kamusal denetimlerde davranış bütünlüğü ve bilgi paylaşımı eksikliğinin gözlemlendiği, benzeri durumların TMMOB'nin diğer odalarında da yaşandığı ve bunların düzenlenmesi için;
 - Denetim faaliyetleri, önerimiz çerçevesinde düzenlenen SMM ve yönetmeliklerdeki ilgili hükümlerle gerçekleştirilmelidir.
 - Şube ve temsilciliklerde denetim uygulamalarında farklılıklar olmamalıdır.
 - Mesleki denetim uygulamalarında çalışan teknik görevlilere uygulamadaki farklılıkların ortadan kaldırıl-

ması ve tek tip uygulama içinde olunmasının sağlanması için düzenli olarak hizmet içi eğitimi verilmelidir.

- Denetim sırasında tespit edilen uygunsuzlukların raporlanması için ortak bir format belirlenmeli ve bu husus hizmet içi eğitim programına dâhil edilmelidir.
- Odalarda mesleki denetimin gerektiği gibi uygulanarak üyelerin haksız rekabetten ve kamunun hatalı uygulamalardan korunması anlayışının özümsemesi gerekmektedir.
- Onur Kuruluna gelen dosyalarda görülen soruşturma usullerindeki aksaklıklar ve belge eksikliği Onur Kurulu çalışmalarının aksamasına, neden olmaktadır.
- Yapılan bildirimlerde bildirim konusu suçlamanın açıklıkla belirtilmesi gerekmektedir. Ayrıca suçlama ile ilgili bilgi ve belgelerde bildirimde yer almalıdır. Özellikle Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yapılan bildirimlerde eksik bilgiler yer almaktadır. Eğer bildirimdeki bilgiler yeterli değilse, soruşturmacı mutlaka bildirime esas teşkil eden "Teknik İnceleme Raporu" ve eklerini Bakanlık veya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nden isteyerek dosyaya eklemelidir.
- Yine aynı şekilde Kurumlardan, (İlgili İl, İlçe veya Belde Belediyeleri, Organize Sanayi Siteleri vb.) Bakanlık tarafından Odaya yazılan yazının tarih ve sayısı ilgi tutularak, konu ile ilgili tüm bilgi ve belgeler istenme-



li, cevap verilmediği durumlarda ısrarcı olunmalıdır. Dosyanın tamamlandığından ancak, bilgi ve belgeler üzerinden kesin kanaat oluşturulabilen durumlarda söz edilebilir.

- Soruşturmacı; hakkında soruşturma açılan kişiye soruşturma konusu ile ilgili tüm detayları vererek, suçlamayı, dosyada söz edilen tüm aykırılıkları kapsayacak şekilde yazılı olarak bildirmelidir.
- Savunma, soruşturmacı tarafından sorulan tüm soruları kapsayacak ve suçlama konusu eylem ile ilgili tüm detayları açıklığa kavuşturacak nitelikte olmalıdır. Eğer üyeye ulaşamıyorsa ulaşmanın tüm yolları denenmeli ve bulunmalıdır. Savunma alınmamış bir dosya tamamlanmış olarak kabul edilmemelidir. Ayrıca savunma ile birlikte üyeden konu ile ilgili ulaşabildiği tüm belgeleri getirmesi istenmelidir.
- Soruşturmacı dosya ile ilgili bulabileceği tüm belgelere ulaşmalı, gerekli kişilerle görüşmeli ve bunları dosyaya aktarmalıdır.
- Dosya tüm bilgi ve belgeleriyle, kanaat oluşturulacak düzeyde, eksiksiz olarak tamamlandığında, soruşturmacı üyenin kusurlu olup olmadığı ile ilgili kanaatini mutlaka belirtmelidir.
- Soruşturma dosyasının hazırlanma süreci ile ilgili Oda Merkezi'nde dosyaları hazırlayan arkadaşlarımıza bilgilendirme toplantısı yapılmalıdır.
- Oda Onur Kurulu kararlarının meslek etiğine uyulmasında etkili olduğu değerlendirilmektedir.

Tüm kurul üyeleri bu çalışmalarını yürütürken, sürece katkı koyan, Onur Kurulu çalışmalarını kolaylaştıran, Oda Yönetim Kuruluna, Oda Denetleme Kuruluna, Oda organlarında görev yapan tüm meslektaşlarımıza, Oda Hukuk birimimize ve Oda çalışanlarına teşekkür eder.

45. Dönem Oda Onur Kurulu Toplantıları

45. Dönem Oda Onur Kurulu, Genel Kurul sonrası geçen süre içerisinde Asıl ve Yedek tüm üyelerin katılımı ile 21

toplantı, 1535 oturum gerçekleştirmiş, kurula gelen 444 adet dosya görüşülmüş ve 407 adet karar alınmıştır. Bu toplantılarda, ceza olasılığı olan üyelere mutlaka sözlü savunma hakları kullanılmak üzere çağrılama yapılmış, görüşlerine başvurulmuştur. Toplantı tarihleri ve görüşülen dosya sayıları tabloda yer almaktadır.

18.1 Oda Onur Kurulu Toplantıları

Toplantı No	Tarihi	Oturum Sayısı
1	22.05.2014	45
2	21.06.2014	56
3	19.07.2014	55
4	23.08.2014	53
5	20.09.2014	52
6	18.10.2014	43
7	23.11.2014	67
8	27.12.2014	81
9	24.01.2015	72
10	21.02.2015	63
11	21.03.2015	48
12	19.04.2015	37
13	30.05.2015	40
14	27.06.2015	86
15	27.07.2015	66
16	22.08.2015	122
17	03.10.2015	120
18	07.11.2015	127
19	05.12.2015	125
20	19.01.2016	101
21	14.02.2016	76
	Toplam	1.535

Oda Onur Kurulu

Asıl Üyeler

Ahmet Turan DÖRTDEMİR
Mehmet Selçuk GÖNDERMEZ
Rıza Erhan KUTLU
Turgut BOZKURT
Nüsret Doğan ALBAYRAK

Yedek Üyeler

Mustafa YAZICI
Serhat TEMEL
Cumhur PEKDEMİR
Ali Haydar KARAÇAM
Nedim KARA